

Núm. 26

BUTLLETÍ INFORMATIU

PARC NATURAL DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I L'OBAC · CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

Voltant pel Parc

de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Activitats al parc

Visita guiada a l'itinerari de les tines
Visita a les coves de Mura

Medi Natural

Novetats bibliogràfiques

Notícies del Parc

Un dia a la prehistòria: la cova Simanya

Opinió

Entrevista a: Alfons Llobet

Racones del Parc

Fauna i Flora
Font del Bleda

Visita guiada a l'itinerari de les tines

Data: Des del 2 de febrer fins al 27 de juliol del 2008

Horari: Tots els dissabtes, diumenges i festius a les 10.30 h

Lloc: Centre d'Informació del Pont de Vilomara i Rocafort

Adreça: C/ St. Jaume, 30 (el Pont de Vilomara i Rocafort)

Organitzador: Rodabosc

Mòbil: 629 559 413

rodabosc@hotmail.com

Accés: Gratuït

Tipus de públic: General

Descripció de l'activitat: Un informador del parc natural us acompanyarà durant l'itinerari, que transcorre per les diverses tines de la vall de Flequer. Aquest recorregut té uns 4 km i una durada de 2 h.

Requisits de l'activitat: Portar calçat adequat i aigua.

Visita a les coves de Mura

Data: Des del 02 de febrer fins al 27 de juliol del 2008

Horari: Tots els dissabtes, diumenges i festius a les 11 h

Lloc: Centre d'Informació de Mura (punt de trobada)

Adreça: Antigues escoles de Mura, s/n (Mura)

Organitzador: Xarxa de Parcs Naturals - Parc Natural de St. Llorenç del Munt i l'Obac

Telèfon: 938 318 375

p.santllorenc.mura@diba.cat

Accés: Gratuït

Tipus de públic: General

Descripció de l'activitat: Un informador del parc natural acompanyarà els visitants fins a les coves de Mura. Es fa un recorregut des del Centre d'Informació de Mura fins a les coves. Aquest passeig té una longitud d'uns 4,8 km i una durada de 3 hores i la dificultat és mitjana.

Requisits de l'activitat: S'ha de portar llanterna i calçat adequat.

Per més informació:

www.vallsdelmontcau.org

Novetats bibliogràfiques al CDEA

Cròniques bandoleres de Sant Llorenç de Munt.

El Camí Ral de Barcelona a Manresa.

Ferrando i Roig, Antoni. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988. 14 p. L'autor recrea la tradició de St. Llorenç a partir de documentació de primera mà referent a les malifetes dels bandolers que pul·lulaven pels camins del massís, i dona indicacions precises sobre el camí ral de Barcelona a Manresa, acompanyades de fotografies i d'il·lustracions.

Guia del Paratge Natural de Poblet. Itineraris i recorreguts per conèixer a fons aquest espai. Martínez, Manel; Pomares, Christian; Roig, Joan. Montblanc: Amics del Paratge Natural de Poblet, 2007. 224 p.

Aquesta publicació té l'objectiu de divulgar els valors naturals i històrics d'aquest espai natural, i també de contribuir a la seva conservació. Així mateix, vol ser una guia pràctica que sigui d'ajut al visitant que vulgui conèixer a fons el Paratge.

Un dia a la prehistòria: la cova Simanya

Des del Servei de Medi Ambient i Sostenibilitat, cada any s'elabora el Programa integrat d'educació ambiental. Aquest programa proposa i promou un conjunt d'activitats i sortides al Parc Natural de St. Llorenç adreçades a dos àmbits, l'educatiu i el ciutadà. L'activitat que presentem forma part de l'àmbit educatiu i la du a terme l'empresa Arqueolític.

Un dia a la prehistòria és una activitat adreçada als alumnes de cycle mitjà i superior d'educació primària i es fa al cobert de la Mata i entorns. Els objectius que es pretenen assolir són que els nens i nenes coneguin l'aprofitament dels recursos naturals en èpoques passades, tinguin una aproximació a la prehistòria del Vallès i del massís de Sant Llorenç el Munt i, per acabar, reproduïxin activitats utilitzant materials originals.

La sortida s'estructura en dues parts. A la primera part, els alumnes fan un itinerari guiat, visiten la cova Simanya i descobreixen com es va formar i com hi varen viure durant la prehistòria. També, a través de l'observació i la participació directa, aprenen què feien i com eren els nostres avantpassats. A la segona part, més pràctica, veuen com es fabricaven els recipients, com s'encenia el foc i com es feien les eines de pedra. Per acabar, es fan tallers on cada nen fabrica la seva pròpia eina emmanegada i un bol de fang, imitant les formes i les decoracions del neolític.

Crèdits

Redacció: Centre de Documentació i Educació Ambiental (CDEA) · **Col·labora:** Diputació de Barcelona Àrea d'espais naturals · **Edita:** Servei de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa · **Disseny i maquetació:** Nexa Disseny Gràfic · **Fotografies:** arxiu CDEA · **Impressió:** Impremta Dit i Fet. **Han col·laborat en la redacció d'aquest número:** Màrius Massallé i Bainad (Regidor de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa) · Alfons Lobet · Salvador Pérez (Cap del CDEA) · Anna M. López (Tècnica del CDEA) · Susanna Carmona (Periodista) · Personal del parc · Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa.

Ajuntament de Terrassa
Medi Ambient i Sostenibilitat

Xarxa de Parcs Naturals
Diputació de Barcelona

Entrevista a Alfons Llobet.

Membre de Gest Lúdic L'Obrador SL, empresa de natura, cultura i lleure

"El Marquet de les Roques, a la Vall d'Horta a Sant Llorenç Savall, és un espai en ple Parc Natural per descobrir, gaudir i explicar"

Aquest bell edifici premodernista, edificat a les darreries del segle XIX, va ser un encàrrec d'Antoni Oliver dut a terme pel mestre d'obres sabadellenc Gabriel Batllevell i el seu fill Juli, deixeble de Gaudí. Propietat de la Diputació de Barcelona, està adossat a l'antiga masia del Marquet i encerclat per les moles impressionants de les Fogueres, el Moncau i els Emprius. Des de l'any 2003 està habitat i gestionat en concessió per L'Obrador, que l'ha convertit en un espai de natura, cultura i lleure.

Parli'ns de L'Obrador, què hi fan?

Ja són vint-i-dos anys d'activitat a Sabadell, especialment organitzant tallers de natura, cultura i lleure, i una dècada d'activitats de carrer. L'any 2003 vam iniciar un nou període amb la gestió de la Casa Marquet. A la primeria ens ocupàvem del servei de visites comentades a l'exposició permanent ja existent. Volíem, però, fer un esforç per potenciar el valor singular de l'espai arquitectònic i cultural en el marc del Parc Natural, el valor afegit de la casa del poeta Joan Oliver, Pere Quart, com també introduir elements de cultura minúscula. En aquest sentit vam iniciar un cicle d'estiu amb nits temàtiques dedicades a la música clàssica, al teatre, al jazz, i una nit familiar amb cinema i audiovisuals.

Un gran repte i molta empenta.

L'any passat vam fer un pas endavant amb un cicle d'hivern dedicat a la poesia. Van ser cinc recitals ben particulars amb l'objectiu d'oferir més poesia per sobreviure... Aquesta nova proposta complementa el clàssic cicle "Poesia als Parcs", organitzat al mes de maig per la Diputació de Barcelona. A la primavera vam reconvertir la sala d'arts plàstiques per encabir-hi exposicions de pintura, escultura i fotografia amb artistes com Alfons Novell, Pere Ramon Clapés i Francesc Esteve. I amb la tardor va arribar nova programació amb el cicle "Veus i música al Marquet". Ha estat fer realitat un somni i potenciar un seguit d'activitats artístiques arrelades a l'entorn immediat, ja que tot profeta té dret a ser-ho a casa seva.

Hi ha complicitat dels actors?

Els protagonistes de les activitats estan molt satisfets perquè realment passen coses que et deixen l'ànima tranquil·la i estovada. Penseu que arribar al Marquet és una aventura i tot té la màgia de l'espai. La gent que ens visita queda meravellada per l'espai i l'entorn natural que l'envolta.

I el finançament per a tot plegat?

Tenim un pressupost general, però volíem posar en evidència que és necessari i possible augmentar l'activitat i tenir una resposta social. Estem molt satisfets amb el resultat aconseguit i ara s'obre una nova etapa amb més implicació de la Diputació de Barcelona, gràcies també al conveni subscrit amb l'ajuntament de St. Llorenç Savall i l'Obra Social de la Caixa de Sabadell.

Quins nous objectius es plantegen?

Ens plantegem reforçar les iniciatives amb la programació d'una activitat cultural regular, amb una temporada estable d'exposicions i cicles temàtics. Pensem que així aconseguirem que el coneixedor de l'espai torni al Marquet per la qualitat i l'actualitat del programa ofert, i que també assolirem l'objectiu de creació de nous públics. Ambdues tipologies de públic s'enriqueixen entre elles, i apropar l'espai natural a un tipus de gent que no n'és habitual i refermar que el consumidor naturista trobi nous elements d'interès, ens motiva.

A més de la programació cultural hi ha propostes vinculades a l'entorn natural?

És el que anomenem cultura minúscula. Es tracta d'activitats organitzades en l'àmbit originari, obertes al públic i de caràcter familiar. Cada diumenge hi ha tallers familiars organitzats, itineraris-joc per a petits excursionistes (una bona excusa per descobrir el Parc Natural) i també activitats de natura i horta per a nens. Per exemple, anualment es planten arbres fruiters. El Marquet manté el sistema de canals de reg tradicional del sistema de feixes característic de la Vall d'Horta. L'objectiu d'aquestes d'activitats és el manteniment de l'horta, que, d'altra banda, és condició de la concessió de la finca. L'objectiu no és la producció sinó el manteniment del concepte agrari de la Vall d'Horta.

Hi ha activitats extradominicals?

Els dissabtes, activitats lúdiques i tallers per a grups organitzats: esplais i AMPAS. Entre setmana, activitats per a escoles.

Tenen previstes noves propostes?

En aquesta línia de descoberta de l'entorn del Parc i, per interrelacionar l'àmbit natural amb el cultural, hem plantejat una nova proposta. Es tracta d'un projecte de Circuit d'Orientació amb elaboració cartogràfica i unes fites que has de trobar al terreny. Per exemple, una fita pot ser un poema del Bestiari de Joan Oliver. Aquest circuit permetrà la relació entre petits i grans, alhora que fomentarà la lectura de poesia i la descoberta de Pere Quart. També tenim previst ser un punt de venda dels llibres de Joan Oliver, Pere Quart, i un punt de difusió del treball dels artesans de les poblacions de l'entorn. Voldríem endegar també un projecte com a element de record del Marquet i alhora com a excusa per regalar poesia. Es tracta de la botiga de POTS "Quina Llauna".

Creu que l'ús del Marquet de les Roques és prou conegut i popular?

El boca-orella funciona molt bé, perquè qui ens visita no ens oblidia. Les nostres activitats es difonen a través de la Diputació de Barcelona a: www.diba.es/parcs. Però jo voldria remarcar la vessant pública en l'ús de l'espai. El Marquet està obert a altres activitats de tipus cultural i associatiu amb col·lectius que tinguin interès a fer-hi alguna cosa. Cantades, homenatges i reunions diverses hi tenen cabuda. El calendari el gestiona L'Obrador.

Quin és l'equip humà que s'encarrega de la gestió del dia a dia?

Hi ha un equip fix de dues persones. La Maria s'encarrega de les visites guiades i de l'atenció al públic i, l'Adrià n'és el masover. Amb la seva família porten el manteniment global de la casa i de la gestió de l'activitat familiar. Alhora s'encarreguen del treball del camp i l'horta.

Marquet de les Roques

crta B-124, Km 17, Vall d'Horta
Tel. 93 745 00 81

Racones del Parc

Font del Bleda

Extret del llibre 70 fonts de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, E. Grau i F. Vancells, El Cau Pla de Lletres Editorial, Terrassa, 1997.

La font del bleda, surt al marge esquerre de la riera de Nespres.

Al poble de Mura, al marge esquerre del llit del torrent.

S'hi arriba des de la font del Rector, per un camí que veurem al mateix costat de la font. S'enfila unes quantes passes i continua planejant per arribar un xic més enllà a la font de l'Escolà, construïda i de poc cabal. Continuarem cap endavant i tot seguit veurem un saltant d'aigua i el gorg que forma. A l'esquerra, en una paret plena d'herba, hi ha aquest

brollador. Si la riera baixa plena, l'aigua es barreja amb la de la font i pot ésser difícil diferenciar l'una de l'altra.

Fauna. Verdum o Verderol

(*Carduelis chloris*)

El verderol comú o verdum és una au de l'ordre dels passeriformes i la família dels fringíl·lids, com el pinsà comú. Es reproduïx a tota Europa, al nord d'Àfrica i al sud-oest d'Àsia, i arriba per l'est fins a l'Iran i Rússia. És una espècie comuna a la península Ibèrica.

A Catalunya n'hi ha durant tot l'any. La població nidificant pot fer desplaçaments importants fora de l'estació reproductora. Així mateix, entre novembre i abril n'arriben força de migratoris procedents del centre i el nord d'Europa.

La seva mida és de 14-16 cm. Els mascles són de color verd groguenc, amb taques negres a les ales i a la cua, i les femelles són d'un color menys intens, amb tonalitats marrons a la part de darrere, i les taques a les ales i a la cua són de color groc pàl·lid.

Li agraden els ambients forestals oberts, com vores de bosc i clarianes. És força comú als fruiters, a les plantacions d'oliveres i ametllers i a les arbrades de ribera. És comú a la terra baixa i a la muntanya mitjana, i s'endinsa als Pirineus pel fons de les valls. Menja tota mena de llavors de plantes silvestres i de marges de camins, males herbes dels cultius... A la primavera consumeix insectes.

Les postes solen ser de 3 a 8 ous.

El seu cant és molt apreciat.

Flora. Espígol

(*Lavandula angustifolia*)

L'espígol és un arbust de la família de les lamiàcies o labiades.

Planta perenne olorosa amb fulles lanceolades i inflorescència amb flors blavoses agrupades formant una mena d'espiga laxa. Les tiges són de secció quadrada. Floreix a principi d'estiu i el fruit és un aqueni (fruita seca amb una sola llavor que no està soldada dins del carpel).

Espècie pròpia de la muntanya mitjana; generalment creix per sobre dels 600 m. d'altitud. La trobem a Catalunya (Pirineus, Catalunya central i serralades litorals) i al País Valencià (al nord i a les muntanyes de l'interior), en prats sobre substrat calcari, amb la subespècie pyrenaica. Algunes races de la subespècie angustifolia són conreades. Es conrea a certa altitud: per tal que l'essència sigui de qualitat, s'ha de reproduir vegetativament i s'han de triar les plantes que fan més bona olor. La reproducció per llavor és difícil, ja que la germinació no passa del 30% i no n'assegura la qualitat. Té un ús medicinal. Tradicionalment s'usa una infusió de flors com a tranquil·litzant o inductor a la son. També s'utilitza sovint en perfumeria: se n'obtenen un oli essencial i diversos perfums i colònies. També s'empra per perfumar la roba fent una pinya amb les fulles agrupades. És un eficaç repel·lent de mosquits, i en canvi atrau les papallones

El servei

Bus Parc canvia els horaris

El Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac canvia els horaris del servei Bus Parc a partir del 16 de febrer. Es tracta d'un servei d'autobús que acosta els visitants al parc des de diversos municipis, com Terrassa, Talamanca i Mura. El servei vol potenciar que els usuaris gaudeixin del parc sense haver de conduir i que la població de Barcelona i de l'àrea metropolitana pugui accedir al parc a través de la Renfe i els Ferrocarrils Catalans i enllaçar amb l'autobús. Funciona tots els dissabtes i diumenges excepte els mesos de gener i agost.

Si voleu consultar els horaris, les parades i els preus del servei, podeu fer-ho als punts d'informació del Parc o a la web.

www.diba.es/parcsn/newsletter/detail.asp?id=1934

Si estàs interessat en rebre aquest butlletí posa't en contacte amb el CDEA, c. Cisterna, 39 baixos 2a · 08221 Terrassa · tel. 93 780 89 00 · cdea@terrassa.cat

Ajuntament de Terrassa

Medi Ambient i Sostenibilitat

www.mediamient.terrassa.cat